

Ime i prezime: _____

1	2	3	4	5	Σ

ALGEBARSKE STRUKTURE

(nast. smjerovi)

1. kolokvij, 3. svibnja 2022.

1. Definirajmo P kao skup svih kompleksnih brojeva $a + bi$, gdje su $a, b \in \mathbb{Q}$ i $a \neq 0$.
I onda na skupu P definirajmo binarnu operaciju

$$(a + bi) * (x + yi) = ax + (ay + bx)i.$$

Koja je od sljedećih struktura $(P, *)$: grupoid, polugrupa, monoid, grupa?

2. Gledajmo skup svih realnih polinoma $\mathbb{R}[X]$ kao aditivnu grupu, uz standardnu operaciju zbrajanja polinoma. Onda definirajmo preslikavanje

$$\Delta : \mathbb{R}[X] \rightarrow \mathbb{R}[X], \quad \Delta(f(X)) := 2Xf'(X),$$

gdje je $f'(X)$ standardna derivacija polinoma $f(X)$. Je li Δ endomorfizam grupe $\mathbb{R}[X]$? Ako da, utvrdite je li Δ monomorfizam i je li Δ epimorfizam.

3. Neka su definirani skupovi matrica

$$S := \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ x & 1 & 0 \\ y & z & 1 \end{pmatrix} \in \text{GL}_3(\mathbb{R}) \right\}, \quad T := \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ a & b & 1 \end{pmatrix} \in \text{GL}_3(\mathbb{R}) \right\}.$$

Jesu li S i T , uz standardnu operaciju množenja matrica, podgrupe od $\text{GL}_3(\mathbb{R})$?
Ako da, za svaku od tih dviju grupa utvrdite je li ona komutativna grupa, a zatim utvrdite je li T normalna podgrupa od S .

4. Neka je dana grupa $G = \mathbb{Z}/54\mathbb{Z}$ i neka je H njezina podgrupa generirana elementom $\overline{24} = 24 + 54\mathbb{Z}$.
- a) Odredite red kvocijentne grupe G/H . Zatim odredite sve podgrupe od G koje sadrže H .
- b) Pokažite da postoji jedinstvena prava podgrupa M od G (tj. $\{\overline{0}\} \neq M \neq G$) koja ima najveći mogući broj elemenata, i precizno ju odredite. Postoji li neki netrivialan epimorfizam $\varepsilon : M \rightarrow G/H$?
5. Neka je G grupa, neka su H i K bilo koje njezine podgrupe i neka je $\alpha : G \rightarrow G$ proizvoljan monomorfizam. Moraju li grupe $H \cap K$ i $\alpha(H) \cap \alpha(K)$ nužno biti izomorfne?

Napomena. Dozvoljeno je korištenje samo pribora za pisanje i brisanje! Sve svoje tvrdnje detaljno obrazložite i/ili dokažite! (Odgovori kao npr. "da" ili "ne" nose nula bodova!) Rješenje svakog zadatka **OBAVEZNO** pišite na zasebnom papiru! Na svakom papiru na kojem pišete **ČITKO** napišite ime i prezime!